

Biskop Evas predikan och vigningstal

vid präst- och diakonvigningen
i Härnösands domkyrka 19 juni 2022
Första söndagen efter Trefaldighet

I dag är det dopets söndag. Den infaller tidigt i Trefaldighetstiden vars teman på olika sätt belyser det andliga livets växt och mognad där dopet har en grundläggande och avgörande betydelse. Kyrkoordningen, vår kyrkas styrdokument, uttrycker detta så här: ”Dopet har betydelse för hela livsvägen: varje dag får den som döpts leva i sitt dop. Genom dopet har människan fått Guds nåd, en nåd som bär henne genom hela livet och genom döden.”

Det är stora ord, men det handlar också om någonting stort: det stora mysterium vi kallar tro. Det finns många uppfattningar om vad tro är. Allt ifrån inbillningar till någon form av kunskapsnivå och livsregler, men inget av detta fångar det vi menar med tro. Tro handlar nämligen inte alls om förstånd och prestation utan, precis som kyrkoordningen formulerar det, om något som bär oss, alltså om något vi inte kan prestera själva.

Vår tros kärnbudskap är att Gud inte finns långt borta utan är oss mänskligt nära. I dagens evangelietext berättar Johannes döparen om hur Jesus genom Johannes omvändelsesdop går in under människolivets villkor och blir som en av oss. Jesus ger oss sedan, efter sin uppståndelse, sitt eget dop som han binder samman med löftet om att vara med oss alla dagar till tiden slut och, som vi hörde i evangelietexten, den Heliga Andens kraft.

Genom dopet blir vi upptagna i kyrkan, och inlemmade i den kristna tron. Vi **blir** det, vi gör det inte själva! Delaktigheten i kyrkan och den kristna tron är en gåva. Ja, du hörde rätt. Är du döpt så har du fått den kristna tron och är delaktig i den kristna trons sammanhang. Du som längtar efter en tro kan alltså, om du är döpt, faktiskt säga att du har en tro även när du inte känner eller förstår det. Det är lika sant som att du är döpt!

Dopet är grunden till det kristna livets växt och mognad, en sorts födelse in i det kristna livet. Men inte bara det. Dopet är också en kallelse till ett dagligt liv i Jesu efterföljd. Kyrkoordningen beskriver detta så här: ”Dopet är den grundläggande vigningen till tjänst i kyrkan och ger delaktighet i kyrkans gemensamma uppdrag.”

Alla döpta är vigda till tjänst i kyrkan. Det är också det som det kristna livets växt och mognad handlar om. Kristet liv innebär inte i första hand om att få det

gott för egen del utan att välja Guds sida i kampen mot ondskan, att bli en del av kyrkans uppdrag i världen. Ett liv i tro är därför inte en verklighetsflykt eller myskudde för vårt inre jag, utan en stor utmaning att i denna värld så fylld av ondska och död, ta emot, fyllas och bearbetas av den Heliga Andens låga, bevara den brinnande och sprida den i vårt samhälle och vår värld. För att klara detta har vi fått dopet och dess gåvor och detta är så grundläggande för oss att vi, precis som nattvarden, betraktar dopet som ett sakrament, en helig handling.

Men nu får ni inte tänka att detta enbart gäller de som nu ska vigas och tas emot till tjänst i vår kyrka. Dopets gåva och kallelse gäller alla som är döpta. Och är du inte döpt så väntar dopets kallelse och uppgift också på dig. Dopet kallar oss, precis som nattvarden och välsignelsen, att ge vidare det vi fått utifrån vars och ens förmåga och personliga gåvor. Vi behöver bitar av alla möjliga färger och former i Guds skimrande mosaik. Därför finns där en plats som passar för var och en av oss.

” Vi behöver bitar av alla möjliga färger och former i Guds skimrande mosaik. Därför finns där en plats som passar var och en av oss.

Att växa och mogna i tron handlar alltså om att se och förstå att tron är en gåva och en relation som utgår ifrån Gud, att Gud bär och tror på oss, ja, allt det som begreppet nåd innebär. Men att det också handlar om att låta nåden leda oss till ett liv i konsekvenserna av dopets kallelse och vigning till tjänst i Guds rike. Att tron är en gåva innebär alltså att vi inte ska vara passiva. En gåva behöver ju både tas emot och användas om den skall betyda något. Vi kan inte prestera en tro men vi kan ta ett aktivt ansvar för viljan att ta emot och leva i den.

Det viktiga är att vi ser skillnaden mellan vad som är grunden för vår tro och Gudsrelation och vad som är konsekvensen av dem. Grunden är alltid nåden, det Gud är och gör, det som dopet både ger och visar på. Våra gärningar, vårt förstånd och vår kunskap kan aldrig vara grunden för vår tro. Tyvärr är det nog så att många ändå uppfattar det så. Om man har en tro, tänker vi, ska vi både känna på ett visst sätt och göra och förstå både det ena och det andra. Och så placerar vi vår egen prestation, våra egna gärningar och oss själva före Gud. Men det är alltså precis tvärtom: Tro är att sätta Gud och nåden först och det som är vårt gensvar på tron, oss själva och våra liv sedan.

Det var också det som blev vår reformator Martin Luthers så kallade reformatiska upptäckt när han brottades med sin Gudsrelation, en upptäckt som blev till en revolution inom kyrkan som vår svenska kyrka än i dag är starkt präglad av. Men Martin Luther var inte ensam om att brottas med relationen mellan tro och prestation, mellan Guds tilltal och vårt svar. Inför årets diakon- och prästexamen har vi läst boken ”Therese och Martin”, skriven av min biskopskollega i Uppsala, Karin Johannesson. Där får vi med hjälp av Martin Luther, Therese av Jesusbarnet, Teresa av Avila, Johannes av korset och andra andliga ledare från olika kyrkliga traditioner och tider möta tankar kring trons konsekvenser och praktik. Här möter vi vilan och förankringen i Gud, bestigningen av inre andliga berg, själens dunkla natt, kärleken som inte söker sitt och kallelsen ut i samhället och världen.

Gång på gång betonas i examensboken hur tron handlar om att Gud kommer oss till mötes med villkorlösa kärlek och nåd. Men också att tron och nådens konsekvenser i liv och handling är ett oundvikligt måste för att det andliga livet inte ska stanna av eller, än värre, vissna och dö. Trons konsekvenser är därför också bärare av kyrkans trovärdighet och liv, inte minst i vår individualistiska, subjektivistiska, sekulariserade och prestationsinriktade tid. Karin Johannesson skriver: "Kristen tro och kristet liv handlar inte om att förverkliga sig själv utan att vara Guds hjälpande hand i vår värld."

Att vara Guds hjälpande hand i världen. Ett stort uppdrag som vi alla är kallade till. En kallelse Gud lagt ner så djupt i varje människas själ att vi med Karin Johannesson ord kan säga att varje människa är bebodd av Kristus. Detta är stora ord som kan kännas svåra att ta till sig. Det är därför vi har dopet. Domet är något konkret och påtagligt verkligt, det behöver vi aldrig tvivla på. Det finns ju skriftligt bevis och kanske till och med foton och filmer från vårt dop.

Sett ur Guds perspektiv har varje döpt trons gåva. Inte för att hon tror på Gud utan för att Gud tror på henne. Därför kan vi säga: jag är döpt, Gud tror på mig, lever med mig, bär mig och har en uppgift som väntar på mig, även då jag inte tror eller förstår det. Domet beror på Gud och inte på oss, därför är det också den grund för vårt andliga livs växt och mognad vi får vila i varje dag till tidens slut.

Kära vigningskandidater:

Vid gårdagens diakon- och prästexamen funderade vi bland annat kring utmaningen att vara kyrka i tider av sekularisering och individualism. Med utgångspunkt i examensboken samtalade vi om vikten av att se hur allt är nåd, hur Gud finns med i allt vi gör och om hur tron är en relation som både måste vårdas och få konsekvenser.

Vi var överens om att det också är där, i de praktiska konsekvenserna av att Gud söker en relation med oss, att vi inte måste klättra upp till Gud utan att Gud klättrar ner till oss, som Theresa av Avila uttryckte det, vi har svaret på frågan om hur kyrkan ska kunna vara livskraftig och relevant i vår tid och vårt samhälle. Det handlar inte om att följa sin tid genom att vara inne och hipp. Det handlar om att visa att tron och Gudsrelationen är en del av vårt vardagsliv men också en kallelse att som kyrka vara Guds hjälpande hand i världen. Som Karin Johannesson skriver: "Kyrkan uppgift är att hjälpa människor att upptäcka att de inte är tomma inuti. I varje människa finns Jesus"

I varje människa finns Jesus - därför är vi döpta, därför är vi kallade till tjänst, därför får tron konsekvenser! Att vara kyrka handlar om att ständigt visa på och leva i detta Guds stora sammanhang och inte skymma det för de människor vi är sända att tjäna. Ni ska nu som diakoner och präster på ett särskilt sätt gå in i det tjänandet. Låt då vetskapen om att Kristus finns i de människor ni möter leda er. Öva er dagligen på att se både dem, er själva och ert uppdrag ur Guds perspektiv och lev dagligen väl grundade i dopets gåva och kallelse.

Kyrkoordningen beskriver syfte med det uppdrag som vår kyrkas församlingar har så här: Syftet är att människor skall komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.

Vigningen är ett tecken på att vi i vinningstjänsten bär ett särskilt ansvar för att kyrkan i allt hon är och gör verkar för detta syfte. Stolan, bandet, som snart läggs över era axlar, är en symbol för att ni bär detta livskall och ansvar som ett ok. Men den är också en symbol för att uppdraget inte är självpåtaget utan lagt på er av kyrkan och kyrkans Herre. Därför är stolan också en påminnelse om att kraften till detta uppdrag inte kommer från er utan från Gud och att det är i Guds tro och kallelse, inte er egen, ni skall verka

Slutligen vill jag som minnesord i dag ge er några verser ur dagens psaltarpsalm, Psaltaren 66: *"Prisa vår Gud alla folk, låt lovsången ljuda! Han bevarar oss vid liv, han låter inte våra fötter slinta."*

Vänd er dagligen mot Gud och ta emot den glädje och kraft till tjänst som Gud ger. Den Gud som i dopet kallat er till tjänst sänder nu ut er i vinningstjänstens särskilda ansvar i vår kyrka. Lev i och tjäna kyrkan med ert dop som grund så att ni inte tappar Guds perspektiv på det sammanhang ni vigs till att tjäna. Så gå ut i tjänst för Guds rike. Gå med glädje och frimodighet. Sprid det glada och upprättande budskapet om dopets gåva, trons nåd och kallelse, Guds gränslösa kärlek och evigt omslutande sammanhang som finns där för var enda människa i denna värld. Gör detta i vår kyrka, i vårt samhälle, i vår tid, för vår tid är också Guds tid. Ja, nu är Guds tid! Gud välsigne er i er tjänst.
Amen.

+Eva Nordung Byström
Biskop i Härnösands stift
Svenska kyrkan